

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4316/2019
01.07.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Татјана Јовановић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво, са седиштем у Београду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 9376/18 од 13.06.2019. године, у седници већа одржаној дана 01.07.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 9376/18 од 13.06.2019. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 9376/18 од 13.06.2019. године, ставом првим изреке одбијена је, као неоснована, жалба тужиоца и потврђена пресуда Вишег суда у Београду П 4261/2017 од 25.06.2018. године, којом је одбијен, као неоснован, тужбени захтев да се обавезе тужена да тужиоцу, на име накнаде материјалне штете, исплати износ од 12.089.792,46 динара, са законском затезном каматом од 06.07.2015. године до исплате и обавезан тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 37.500,00 динара. Ставом другим изреке одбијен је, као неоснован, захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/2011, 49/2013-УС, 74/2013-УС, 55/2014, 87/2018, 18/2020, у даљем тексту: ЗПП), Врховни касациони суд је оценио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у

поступку пред другогостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба овог закона, па нема ни повреде из члана 374. став 1. ЗПП, на коју се ревизијом указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је 31.03.2004. године закључио уговор о пружању правне помоћи и заступању са Хемијском индустријом „Жупа“ а.д Крушевац, као властодавцем, на неодређено време, са почетком важења од 01.04.2004. године. Према том уговору тужилац је, као пуномоћник, преузео обавезу да властодавцу пружа адвокатске услуге кроз правне савете, консултације, заступања и одбране пред судовима и другим органима, а властодавац се обавезао да тужиоцу за то плаћа паушално месечно накнаду у износу од 2.000 евра нето, уз увећање за висину пореза на услуге у динарској противвредности по курсу важећем на дан плаћања, сваког 01.-10. у месецу за претходни месец, као и да му исплати износ досуђених и наплаћених трошкова по сваком предмету, у износу који властодавац реализује, уз умањење за износ материјалних трошкова које је у току поступка сносио сам властодавац и који припадају властодавцу.

ХИ „Жупа“ а.д Крушевац је било друштвено предузеће, а на основу уговора о продаји друштвеног капитала методом јавног тендера од 13.01.2004. године предузеће „Вектра М“ д.о.о. је купило 70% друштвеног капитала ХИ „Жупа“ а.д Крушевац. Агенција за приватизацију је дописом од 01.07.2005. године обавестила ова предузећа да се уговор од 13.01.2004. године сматра раскинутим због неиспуњења уговорних обавеза истеком накнадно остављеног рока, па је Агенција донела одлуку о преносу капитала ХИ „Жупа“ а.д Крушевац Акцијском фонду.

Тужилац је своје обавезе из закљученог уговора предузимао закључно са јулом 2006. године, али како му властодавац није исплаћивао накнаду, тужилац је покренуо парнични поступак који је окончан доношењем пресуде Основног суда у Крушевцу П 884/12 од 13.02.2014. године, којом је обавезана ХИ „Жупа“ а.д Крушевац да тужиоцу, на име дуга, исплати износ од 4.914.652,80 динара, са законском затезном каматом од 01.08.2006. године до исплате, и да му накнади трошкове парничног поступка у износу од 1.064.834,00 динара. Првостепена пресуда потврђена је пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3567/16 од 13.12.2016. године.

У току трајања наведеног парничног поступка, одлуком од 22.04.2010. године Агенција за приватизацију је покренула поступак реструктурирања ХИ „Жупа“ а.д Крушевац и одлучила да се поступак спроведе статусним променама, променама правне форме, променама на унутрашњој организацији, отписом главнице дуга, припадајућих камата или других потраживања, у целини или делимично, отпуштањем дуга у целини или делимично, ради намирања поверилаца из средстава остварених од капитала субјекта приватизације и другим променама које се односе на субјекта приватизације, а који омогућавају продају његовог капитала и имовине. Истовремено су позвани сви повериоци овог предузећа да у складу са чланом 20. став 3. Закона о приватизацији пријаве своја потраживања. Обавештењем од 16.05.2014. године Агенција за приватизацију је позвала повериоце субјекта приватизације у реструктурирању, да у складу са чланом 2. Закона о

измени Закона о приватизацији (који је ступио на снагу 13.05.2014. године), у року од 30 дана од дана ступања на снагу Закона, Агенцији за приватизацију доставе захтеве за исплату потраживања са решењем о извршењу, извршном исправом и другим документима којима доказују своја потраживања према субјекту приватизације у реструктурирању, ради евидентирања потраживања. Тужилац је то учинио 11.06.2014. године и у прилогу доставио у том моменту неправоснажну пресуду Основног суда у Крушевцу од 13.02.2014. године.

Решењем Привредног суда у Краљеву Ст бр. 23/15 од 06.07.2015. године над ХИ „Жупа“ а.д Крушевац је отворен поступак стечаја и за стечајног управника именована је Агенција за приватизацију. Тужилац је стечајном управнику пријавио своје потраживање у износу од 13.439.801,70 динара, а стечајни управник је тужиоца 16.11.2015. године обавестио да је оспорен износ од 347.760,00 динара, а неоспорен износ од 13.092.041,70 динара. У стечајном поступку тужиоцу је 03.07.2017. године, исплаћен износ од 1.002.249,24 динара.

На овако утврђено чињенично стање нижестепени судови су, применом материјалног права из члана 172. Закона о облигационим односима, у вези члана 231. ЗПП, оценили да није основан тужбени захтев за накнаду штете коју је тужилац претрпео у висини ненаплаћеног неоспореног потраживања у стечајном поступку вођеном над ХИ „Жупа“ а.д Крушевац.

Према члану 172. став 1. Закона о облигационим односима правно лице одговара за штету коју је његов орган проузроковао трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем своје функције.

Из наведене одредбе произлази да странка има право на накнаду штете ако је штета настала као последица противправности, односно незаконитог или неправилног рада органа тужене, а што проистиче из члана 35. Устава Републике Србије, по коме свако има право на накнаду материјалне и нематеријалне штете коју му је незаконитим и неправилним радом проузроковало службено лице. Да би оштећени остварио право на накнаду штете од правног лица по правилима одговорности за другог, оштећени треба да докаже, поред општих услова за грађанско-правну одговорност (да је штетном радњом органа тужене тужиоцу проузрокована штета - узрочно последнична веза), да је штету причинио орган правног лица незаконитим радом у вршењу својих функција, односно неправилним радом..

Према реферату тужбе и наводима у поступку тужилац је тврдио да је радњама органа тужене - Акцијског фонда и Агенције за приватизацију изазвана инсолвентност дужника тужиоца ХИ „Жупа“ а.д Крушевац, што је довело до немогућности да тужилац наплати своје доспело потраживање према овом предузећу и у стечајном поступку.

За своју тврдњу да је након преноса капитала ХИ „Жупа“ а.д Крушевац Акцијском фонду његов дужник економски пропадао због лошег управљања и предузимања

незаконитих радњи од стране Акцијског фонда, због којих је 22.04.2010. године Агенција за приватизацију покренула поступак реструктурирања у којем је распродата имовина дужника и чиме је тужилац онемогућен да наплати своје потраживање, и по оцени Врховног касационог суда, тужилац није доставио правно релевантне доказе.

Поступак реструктурирања покренут је и вођен у складу са одредбама тада важећег Закона о приватизацији управо да би се омогућило свим повериоцима да намире своја потраживања из средстава добијених продајом капитала субјекта приватизације, а поступање органа тужене у складу са законом се не може сматрати неправилним и незаконитим радом у смислу члана 172. ЗОО. Чињеница да је чланом 20ж тада важећег Закона о приватизацији било прописано да се од дана доношења одлуке о реструктурирању до дана доношења одлуке о окончању реструктурирања, не може против субјекта приватизације, односно над његовом имовином, одредити или спровести принудно извршење нити било која мера поступка извршења ради намирења потраживања није од утицаја, јер тужилац у току поступка реструктурирања субјекта приватизације, иако је Агенцији за приватизацију поднео захтев за исплату свог потраживања 11.06.2014. године, у моменту продаје капитала субјекта приватизације није имао правноснажну пресуду из ког разлога, чак и да је поступак извршења био могућ, не би могао наплатити своје потраживање.

Ни чињеница да је над дужником тужиоца 06.07.2015. године покренут стечајни поступак није сама по себи довољна да би се извео закључак да је до стечаја дошло због неправилног или незаконитог рада органа тужене, јер је одговорност правног лица условљена непримењивањем или погрешним примењивањем одређених прописа и постоји ако је штета настала као последица таквог рада њеног органа који се може сматрати прекорачењем, злоупотребом или погрешном применом датих овлашћења. У конкретном случају тужилац је требало да достави доказе на околност које конкретне одлуке су погрешно донете од стране органа тужене, као и какве су последице тих одлука наступиле, односно да би он своје потраживање у целости наплатио у стечајном поступку да таквих штетних радњи није било. При том треба имати у виду да је судска одлука о потраживању тужиоца према ХИ „Жупа“ а.д Крушевац постала правноснажна 13.12.2016. године, када је тужилац стекао могућност да наплати своје потраживање и да је поступак наплате потраживања поверилаца стечајног дужника спроведен према исплатним редовима у складу са одредбама Закона о стечају.

Из наведених разлога, на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци, без даљег детаљног образлагања ревизијске одлуке у смислу става 2. истог члана, обзиром да се у ревизији понављају жалбени разлози, које је у потпуности, јасно и образложено, ценио другостепени суд.

**Председник већа-судија
Божидар Вујичић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић